

ЗАКОН

о потврђивању Међународне конвенције о заштити свих лица од присилних нестанака

Члан 1.

Потврђује се Међународна конвенција о заштити свих лица од присилних нестанака, сачињена 20. децембра 2006. године у Њујорку, у оригиналу на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику.

Члан 2.

Текст Конвенције у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

...

МЕЂУНАРОДНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ СВИХ ЛИЦА ОД ПРИСИЛНИХ НЕСТАНАКА

Преамбула

Државе уговорнице ове конвенције,

Имајући у виду обавезу држава према Повељи Уједињених нација да унапређују поштовање и придржавање људских права и основних слобода свуда у свету,

С обзиром на Општу декларацију о правима човека,

Подсећајући на Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, Међународни пакт о грађанским и политичким правима, на друге међународне инструменте у области људских права, хуманитарног права и међународног кривичног права,

Подсећајући такође на Декларацију о заштити свих лица од присилног нестанка коју је усвојила Генерална скупштина Уједињених нација у својој резолуцији 47/133 од 18. децембра 1992,

Свесне крајње озбиљности присилног нестанка који представља злочин и, у неким околностима дефинисаним у међународном праву, злочин против човечности,

Одлучне да спрече присилни нестанак и да се боре против некажњавања злочина присилног нестанка,

Имајући у виду права лица да не буде подвргнуто присилном нестанку, право жртве на правду и накнаду,

Потврђујући право сваке жртве да зна истину о околностима присилног нестанка и судбину несталог лица, право на слободу да захтева, добије и саопшти информације с тим у вези,

Сагласиле су се о следећим члановима:

ДЕО I

Члан 1.

Нико се неће подвргавати присилном нестанку.

Никакве изузетне околности, било ратно стање или претња ратом, унутрашња политичка нестабилност или било која друга јавна опасност, се не могу наводити као оправдање за присилан нестанак.

Члан 2.

За сврхе ове конвенције, за „присилни нестанак” се сматра хапшење, притварање, отмица или било који други облик лишавања слободе од стране државних органа или лица или групе лица која поступају по овлашћењу, уз подршку или сагласност државе, након чега се одбија да се призна лишавање слободе или се скрива судбина несталог лица или место на коме се оно налази, чиме се такво лице ставља ван заштите закона.

Члан 3.

Свака држава уговорница предузима одговарајуће мере како би спровела истрагу дела дефинисаних у члану 2. које изврше лица или група лица која поступају без овлашћења, подршке или сагласности државе и одговорне привела правди.

Члан 4.

Свака држава уговорница предузима неопходне мере како би обезбедила да присилни нестанак буде кривично дело према њеном кривичном закону.

Члан 5.

Широко распрострањена или систематска пракса присилних нестанака представља злочин против човечности како се дефинише у важећем међународном праву и производи последице предвиђене према таквом важећем међународном праву.

Члан 6.

1. Свака држава чланица предузима неопходне мере да кривично одговорним сматра бар:

(а) било које лице које изврши, нареди, заговара или изазове извршење, покушаје извршења, саучествује или учествује у присилном нестанку;

(б) надређено лице које је:

(i) знало или свесно игнорисало информације које су јасно указивале да подређена лица под његовом ефективном надлежношћу или контролом врше или се спремају да изврше злочин присилног нестанка;

(ii) имало ефективну одговорност или контролу активности које су се тичале присилног нестанка; и

(iii) није предузело све неопходне и разумне мере у оквиру свог овлашћења да спречи или заустави извршење присилног нестанка или није проследило тај предмет на истрагу и кривично гоњење надлежним органима;

(в) горња тачка (б) не утиче на више стандарде одговорности који се примењују по међународном праву на војног команданта или лице које ефективно врши дужност војног команданта.

2. Не може се навести ниједно наређење или инструкција било ког органа јавне власти, било да је цивилни или војни или неки други, као оправдање за кривично дело присилног нестанка.

Члан 7.

1. Свака држава уговорница кажњава кривично дело присилног нестанка одговарајућим казнама које узимају у обзир његову крајњу озбиљност.

2. Свака држава уговорница може установити:

(а) олакшавајуће околности, нарочито за лица која, пошто су била укључена у извршење присилног нестанка, ефикасно допринесу да се нестало лице врати живо или омогуће да се разјасне случајеви присилног нестанка или да се идентификују починиоци присилног нестанка;

(б) без повреде других кривичних поступака, отежавајуће околности, нарочито у случају смрти несталог лица или извршења присилног нестанка у погледу трудница, малолетних лица, лица с инвалидитетом или других посебно угрожених лица.

Члан 8.

Без повреде члана 5,

1. Држава уговорница која предвиђа застаревање у погледу присилног нестанка предузима неопходне мере како би се обезбедило да период пре застаревања кривичног поступка:

(а) траје дуго и да је сразмеран крајњој озбиљности овог кривичног дела;

(б) почиње од момента када се кривично дело присилног нестанка заврши, водећи рачуна о његовој трајној природи.

2. Свака држава уговорница гарантује право жртве присилног нестанка на ефикасан правни лек током периода пре застаревања.

Члан 9.

1. Свака држава уговорница предузима неопходне мере како би установила своју надлежност над кривичним делом присилног нестанка:

(а) Када је кривично дело извршено на било којој територији под њеном јурисдикцијом или на броду или авиону регистрованом на ту државу;

(б) Када је наводни починилац неко од њених држављана; и

(в) Када је нестало лице неко од њених држављана, а држава уговорница то сматра адекватним.

2. Свака држава уговорница исто тако предузима оне мере које могу бити неопходне како би установила надлежност над кривичним делом присилног нестанка када се наводни починилац налази на било којој територији под њеном јурисдикцијом уколико га не изручи или преда другој држави у складу са својим међународним обавезама или га не преда међународном кривичном трибуналу чију је јурисдикцију признала.

3. Ова конвенција не искључује додатну кривичну јурисдикцију која се врши у складу с националним законом.

Члан 10.

1. Пошто се након разматрања информација које јој стоје на располагању увери да околности тако налажу, било која држава уговорница на чијој се територији налази лице осумњичено да је извршило кривично дело присилног нестанка приводи такво лице или предузима друге законске мере које су неопходне да би се обезбедило његово присуство. Привођење и друге законске мере су предвиђене законом те државе уговорнице, али се могу задржати само онолико времена колико је неопходно да се обезбеди да лице буде присутно кривичном поступку, поступку предаје или изручењу.

2. Држава уговорница која је предузела мере из става 1. овог члана одмах спроводи прелиминарне истраге како би се установиле чињенице. Она обавештава државе уговорнице из члана 9. став 1, о мерама које је предузела у складу са ставом 1. овог члана, укључујући притвор и околности које налажу притвор, и о налазима својих прелиминарних истрага, стављајући до знања да ли намерава да врши своју јурисдикцију.

3. Било које лице приведено у складу са ставом 1. овог члана може одмах комуницирати с најближим одговарајућим представником државе чији је оно држављанин или, ако је лице без држављанства, с представником државе у којој обично борави.

Члан 11.

1. Ако се на територији која је под њеном јурисдикцијом нађе лице које је наводно извршило кривично дело присилног нестанка, држава уговорница, уколико не изручи то лице или га не преда другој држави у складу са својим међународним обавезама или га не преда међународном кривичном трибуналу чију је јурисдикцију признала, предаје случај својим надлежним органима власти у циљу кривичног гоњења.
2. Ти органи власти доносе одлуку на исти начин као и у случају било ког обичног кривичног дела озбиљне природе према закону државе уговорнице. У случајевима из члана 9. став 2. стандарди доказа који су потребни за кривично гоњење и осуду нису ни на који начин мање строги него стандарди који се примењују у случајевима из члана 9. став 1.
3. Било ком лицу према коме се покрене поступак у вези с кривичним делом присилног нестанка се гарантује правично поступање у свим фазама поступка. Било ком лицу коме се суди за кривично дело присилног нестанка пружиће се могућност да му се правично суди пред независним и непристрасним судом или трибуналом установљеним законом.

Члан 12.

1. Свака страна уговорница се стара да било који појединац који тврди да је неко лице подвргнуто присилном нестанку има право да изнесе чињенице надлежним органима власти који ће хитно и непристрасно испитати наводе и уколико је потребно, без одлагања спровести детаљну и непристрасну истрагу. Предузеће се, уколико је потребно, одговарајући кораци како би се обезбедило да подносилац пријаве, сведоци, рођаци несталог лица и њихов бранилац, као и лица која учествују у истрази, буду заштићени од сваког малтретирања или застрашивања због пријаве или било каквих доказа које су дали.
2. Уколико постоји разумна основа да се верује да је лице подвргнуто присилном нестанку, органи власти из става 1 овог члана спроводе истрагу чак и ако не постоји формална пријава.
3. Свака држава уговорница се стара да органи власти из става 1. овог члана:
 - (а) имају неопходна овлашћења и средства за ефикасно спровођење истраге, укључујући приступ документацији и другим информацијама релевантним за истрагу.
 - (б) имају приступ, ако је потребно уз претходно одобрење судског органа који доноси хитну одлуку у вези с тим предметом, било ком месту притвора или било ком другом месту за које постоји разумна основа да се верује да нестало лице може бити у њему.
4. Свака држава уговорница предузима неопходне мере да спречи и санкционише дела која ометају спровођење истраге. Она се посебно стара да лица осумњичена да су извршила кривично дело присилног нестанка не буду у ситуацији да утичу на спровођење истраге путем притиска или дела застрашивања или одмазде усмерених на подносиоца пријаве, сведоке, рођаке несталог лица или њиховог браниоца или на лица која учествују у истрази.

Члан 13.

1. За сврхе изручења између држава уговорница, кривично дело присилног нестанка се не сматра политичким делом или делом повезаним с политичким делом или делом инспирираним политичким мотивима. Сходно томе, захтев за изручење заснован на таквом кривичном делу се не може одбити само на тој основи.
2. Кривично дело присилног нестанка се сматра укљученим као кривично дело за које је предвиђено изручење у било који уговор о изручењу који постоји између држава уговорница пре ступања на снагу ове конвенције.

3. Државе уговорнице се обавезују да укључе кривично дело присилног нестанка као кривично дело за које је предвиђено изручење у било који уговор о изручењу који се између њих накнадно закључи.
4. Ако држава уговорница која изручење условљава постојањем уговора прими захтев за изручење од друге државе уговорнице с којом нема уговор о изручењу, она може сматрати ову конвенцију неопходном правном основом за изручење у погледу кривичног дела присилног нестанка.
5. Државе уговорнице које не условљавају изручење постојањем уговора признају кривично дело присилног нестанка као кривично дело за које се између њих врши изручење.
6. У свим случајевима изручење подлеже условима предвиђеним законом замољене државе уговорнице или уговора о изручењу који се примењују, укључујући нарочито, услове који се односе на захтев за минималну казну ради изручења и на основу које замољена држава уговорница може одбити изручење или је подвргнути одређеним условима.
7. Ниједна одредба ове конвенције се неће тумачити као наметање обавезе изручења ако замољена држава уговорница основано сумња да је захтев упућен у циљу кривичног гоњења или кажњавања лица због пола, расе, вере, националности, етничког порекла, политичих мишљења или чланства тог лица у одређеној социјалној групи, или да би испуњење захтева нанело штету том лицу из било ког од ових разлога.

Члан 14.

1. Државе уговорнице пружају једна другој највећи степен међусобне правне помоћи у вези са кривичним поступком покренутим у погледу кривичног дела присилног нестанка, укључујући подношење свих доказа које имају на располагању а који су неопходни за поступак.
2. Таква међусобна правна помоћ подлеже условима предвиђеним домаћим законом замољене државе уговорнице или уговора о пружању међусобне правне помоћи који се примењују, укључујући нарочито, услове у вези са основом на бази које замољена држава уговорница може одбити да пружи узајамну правну помоћ или је може подвргнути условима.

Члан 15.

Државе уговорнице међусобно сарађују и обезбеђују једна другој међусобну помоћ у највећој могућој мери у циљу пружања помоћи жртвама присилног нестанка и трагању за, проналажењу и ослобађању несталих лица и, у случају смрти, и у њиховом ексхумирању и идентификовању, као и враћању њихових посмртних остатака.

Члан 16.

1. Ниједна држава уговорница неће протерати, вратити („удаљити”), предати или извршити изручење лица другој држави уколико постоји довољно основана сумња да би оно могло бити у опасности да буде подвргнуто присилном нестанку.
2. За потребе утврђивања да ли постоји таква сумња, надлежни органи узимају у обзир сва релевантне могућности, укључујући, уколико је применљиво, постојање у односној држави доследне праксе грубих, флагрантних или масовних кршења људских права или озбиљних повреда међународног хуманитарног права.

Члан 17.

1. Ниједно лице се неће држати у тајном притвору.

2. Без штете по друге међународне обавезе државе уговорнице у погледу лишавања слободе, свака држава уговорница ће у свом законодавству:

- (a) установити услове на основу којих се може издати налог за лишавање слободе;
- (б) навести оне органе власти који су овлашћени да наложе лишавање слободе;
- (в) гарантовати да ће свако лице лишено слободе бити притворено једино у званично признатим местима за лишавање слободе под надзором;
- (г) гарантовати да ће свако лице лишено слободе имати право да комуницира и да прима посете своје породице, браниоца или било ког другог лица по свом избору, искључиво према условима установљеним законом или, ако је оно странац, да комуницира са својим конзуларним органима, у складу са важећим међународним правом;
- (д) гарантовати приступ надлежним и законски овлашћеним органима и институцијама, местима на којима се налазе лица лишена слободе уколико је то потребно уз претходно одобрење судских органа;
- (ђ) гарантовати да ће било које лице лишено слободе или, у случају када се сумња на присиљан нестанак, с обзиром да лице лишено слободе није у могућности да користи ово право, било која лица са легитимним интересом, као што су рођаци лица лишеног слободе, њихови представници или њихов бранилац, у свим околностима имати право на поступак пред судом како би суд донео одлуку без одлагања о законитости лишавања слободе и наредио ослобађање тог лица ако његово лишавање слободе није законито.

3. Свака држава уговорница обезбеђује сачињавање и чување једне или више ажурираних званичних евиденција и/или података о лицима лишеним слободе, који се, по захтеву, експедитивно стављају на располагање сваком судском или неком другом надлежном органу или институцији која је у ту сврху овлашћена законом односне државе уговорнице или било којим другим релевантним међународним правним инструментом чији је односна држава чланица. Оне као минимум садрже следеће информације:

- (a) идентитет лица које је лишено слободе;
- (б) датум, време и место на коме је лице лишено слободе и идентитет органа власти који је лице лишило слободе;
- (в) орган власти који је наложио лишавање слободе и основу за лишавање слободе;
- (г) орган власти који је надлежан за надгледање лишавања слободе;
- (д) место лишавања слободе, датум и време пријема на место лишавања слободе и орган власти надлежан за место лишавања слободе;
- (ђ) подаци који се односе на здравствено стање лица лишеног слободе;
- (е) у случају смрти за време лишавања слободе, околности и узрок смрти и одредиште посмртних остатака;
- (ж) датум и време ослобађања или пребацивања на друго место притвора, одредиште и орган власти надлежан за трансфер.

Члан 18.

1. У складу са члановима 19. и 20. свака држава уговорница гарантује било ком лицу са легитимним интересом за ову информацију, као што су рођаци лица лишеног слободе, њихови представници или њихов бранилац, приступ бар следећим информацијама:

- (a) орган власти који је наложио лишавање слободе;
- (б) датум, време и место на коме је лице лишено слободе и примљено на место лишавања слободе;
- (в) орган надлежан за надгледање лишавања слободе;
- (г) боравиште лица које је лишено слободе, укључујући, у случају трансфера на друго место лишавања слободе, одредиште и орган који је надлежан за трансфер;
- (д) датум, време и место ослобађања;

(*ђ*) податке у вези са здравственим стањем лица лишеног слободe;
(*е*) у случају смрти за време лишавања слободe, околности и узрок смрти и одредиште посмртних остатака.

2. Адекватне мере се предузимају, уколико је неопходно да се заштите лица из става 1. овог члана као и лица која учествују у истрази од било каквог малтретирања, застрашивања или санкција због тражења информација у вези са лицем лишеним слободe.

Члан 19.

1. Информације личне природе, укључујући медицинске и генетичке податке, које се сакупе и/или доставе у оквиру трагања за несталим лицем не користе се и не стављају на располагање у сврхе које нису трагање за несталим лицима. То се не односи на коришћење таквих информација у кривичним поступцима који се односе на кривично дело присилног нестанка или на коришћење права на одштету.

2. Сакупљање, обрада, коришћење и чување информација личне природе, укључујући медицинске и генетичке податке, не крше нити имају ефекат кршења људских права, основних слобода или људског достојанства појединца.

Члан 20.

1. Само уколико је лице заштићено законом а лишавање слободe предмет судске контроле може се изузетно право на информацију из члана 18. ограничити, уколико је то строго неопходно и уколико је то предвиђено законом, и ако би пренос информације имао негативан ефекат на приватност или безбедност тог лица, ометао кривичну истрагу или из неких других једнако важних разлога у складу са законом и важећим међународном правом и циљевима ове конвенције. Ни у ком случају неће бити ограничења права на информацију из члана 18. која би могла представљати поступање дефинисано у члану 2. или бити кршење члана 17. став 1.

2. Без прејудуцирања евентуалне законитости лишавања лица слободe, државе уговорнице гарантују лицима из члана 18. став 1. право на брз и ефикасан судски лек као средство стицања, без одлагања, информације из члана 18. став 1. Ово право на лек се не може укинути или ограничити у било којим околностима.

Члан 21.

Свака држава уговорница предузима неопходне мере како би обезбедила да се лица лишена слободe пуште на слободу на начин који омогућава поуздану проверу да су она стварно пуштена на слободу. Свака држава уговорница такође предузима неопходне мере како би осигурала физички интегритет таквих лица и могућност да они у потпуности користе своја права у време њиховог пуштања на слободу, без штете по било какве обавезе којима та лица могу да подлежу према националном закону.

Члан 22.

Без штете по члан 6. свака држава уговорница предузима неопходне мере како би спречавала и санкционисала следеће понашање:

(*а*) одлагање или опструкцију лекова из члана 17. став 2. под (*ђ*) и члана 20. став 2;

(*б*) невођење евиденције о лишавању било ког лица слободe или евидентирање било које информације за коју је службеник задужен за званичну евиденцију знао или је требало да зна да је нетачна;

(*в*) одбијање давања информација о лишавању слободe лица или давање нетачних информација иако су законски услови за давање такве информације испуњени.

Члан 23.

1. Свака држава уговорница се стара да обука особља за спровођење закона, грађанских или војних, медицинског особља, државних службеника и других лица која могу учествовати у притварању или поступању према лицима лишеним слободе, укључи неопходну едукацију и информисање о релевантним одредбама ове конвенције у циљу:

- (а) спречавања умешаности тих службеника у присилне нестанке;
- (б) истицања значаја спречавања и спровођења истрага у вези с присилним нестанима;
- (в) обезбеђења признавања хитне потребе за решавањем случајева присилног нестанка.

2. Свака држава чланица се стара да се забране наређења или инструкције који прописују, одобравају или подстичу присилне нестанке. Свака држава уговорница гарантује да лице које одбије да изврши такву наредбу неће бити кажњено.

3. Свака држава уговорница предузима неопходне мере како би обезбедила да лица из става 1 овог члана, која имају разлога да верују да је извршен или да се планира присилан нестанак, то пријаве својим надлежнима и, уколико је неопходно, надлежним органима власти или телима којима су дата овлашћења увида или правног лека.

Члан 24.

1. За сврхе ове конвенције термин „жртва” означава нестало лице и било ког појединца који је претрпео штету као директну последицу присилног нестанка.

2. Свака жртва има право да зна истину у вези с околностима присилног нестанка, напретком и резултатима истраге и судбином несталог лица. Свака држава чланица предузима адекватне мере у том погледу.

3. Свака држава чланица предузима све адекватне мере у циљу трагања, проналажења и ослобађања несталих лица и, у случају смрти, проналажења, одавања почаста и враћања посмртних остатака.

4. Свака држава уговорница обезбеђује у свом правном систему да жртве присилног нестанка имају право на одштету и брзу, правичну и адекватну надокнаду.

5. Право на одштету из става 4. овог члана покрива материјалну и моралну штету и, уколико то одговара, друге облике одштете као што су:

- (а) повраћај;
- (б) рехабилитација;
- (в) задовољење, укључујући повраћај достојанства и угледа;
- (г) гаранције да се то неће поновити.

6. Без штете по обавезу да се настави са истрагом све док се не разјасни судбина несталог лица, свака држава уговорница предузима адекватне кораке у вези са законском ситуацијом несталих лица чија судбина није разјашњена и ситуацијом њихових рођака, у областима као што су социјално благостање, финансијска питања, породични закон и власничка права.

7. Свака држава уговорница гарантује право на оснивање и слободно учествовање у организацијама и удружењима која покушавају да установе околности присилних нестанака и судбину несталих лица и да пруже помоћ жртвама присилног нестанка.

Члан 25.

1. Свака држава уговорница предузима неопходне мере у циљу спречавања и кажњавања у складу са њеним кривичним законом:

(а) нелегално уклањање деце која су подвргнута присилном нестанку, деце чији су отац, мајка или законски старатељ подвргнути присилном нестанку или деце рођене за време заточеништва мајке која је подвргнута присилном нестанку;

(б) фалсификовања, скривања или уништавања докумената која доказују стварни идентитет деце из горње тачке (а).

2. Свака држава уговорница предузима неопходне мере трагања и утврђивања идентитета деце из става 1 (а) овог члана и њиховог враћања породицама којима припадају у складу са законском процедуром и важећим међународним споразумима.
3. Свака држава чланица помаже другој у трагању, идентификовању и проналажењу деце из става 1 (а) овог члана.
4. С обзиром на потребу да се заштите најбољи интереси деце из става 1 (а) овог члана и њиховог права да сачувају или поново утврде свој идентитет, укључујући националност, име и породичне односе у складу са законом, државе уговорнице које признају систем усвајања или неки други облик збрињавања деце увешће законске процедуре у циљу ревизије процедуре усвајања или збрињавања и, уколико то одговара, поништавања било којег усвајања или збрињавања деце која су проистекла за време присилног нестанка.
5. У свим случајевима, а посебно у свим предметима који се односе на овај члан, најбољи интерес детета има приоритетан значај а дете које је у стању да изрази своје мишљење има право да та мишљења изрази слободно, мишљењима детета се даје адекватна тежина у складу са старошћу и зрелошћу детета.

ДЕО II

Члан 26.

1. Комитет за присилне нестане (даље у тексту „Комитет”) се оснива како би вршио функције предвиђене овом конвенцијом. Комитет се састоји од десет експерата високог моралног карактера и признатих стручности у области људских права, који обављају функцију у личном својству и који су независни и непристрасни. Чланове Комитета бирају државе уговорнице у складу с једнаком географском заступљеношћу. Узеће се у обзир и корист учешћа у раду Комитета лица која имају одговарајуће правно искуство, као и равномерна заступљеност полова.
2. Чланови Комитета се бирају тајним гласањем са листе лица које кандидују државе уговорнице од својих држављана на састанцима држава уговорница које у ту сврху сваке две године сазива Генерални секретар Уједињених нација. На тим састанцима, на којима две трећине држава чланица чине кворум, лица која су изабрана у Комитет биће она лица која освоје највећи број гласова и апсолутну већину гласова представника држава уговорница које су присутне и гласају.
3. Први избори ће се одржати најкасније шест месеци након датума ступања на снагу ове конвенције. Четири месеца пре датума сваких избора, Генерални секретар Уједињених нација се обраћа писмом државама уговорницама у коме их позива да поднесу своје кандидатуре у року од три месеца. Генерални секретар ће припремити листу свих тако кандидованих лица по абecedном реду наводећи сваку државу уговорницу која је кандидовала сваког кандидата и доставља овај списак свим државама уговорницама.
4. Чланови Комитета се бирају на мандат од четири године. Они се могу поново бирати на још један мандат. Међутим, мандат пет чланова изабраних на првим изборима истиче на крају друге године; одмах након првих избора, председавајући састанка из става 2. овог члана одређује жребом имена тих пет чланова.
5. Ако члан Комитета умре или се повуче или из било ког другог разлога не може да обавља своје дужности у Комитету, држава уговорница која га је именовала именује у складу с критеријумима изложеним у ставу 1. овог члана другог кандидата од својих држављана да одслужи његов мандат под условом да већина држава уговорница то одобри. Сматра се да је то одобрење добијено уколико половина или више од половине држава уговорница не одговори негативно у року од шест недеља пошто их о предложеном именовању обавести Генерални секретар Уједињених нација.
6. Комитет установљава сопствена правила процедуре.

7. Генерални секретар Уједињених нација обезбеђује члановима Комитета неопходна средства, особље и канцеларије за ефикасно вршење функција. Генерални секретар Уједињених нација сазива први састанак Комитета.

8. Чланови Комитета имају право на повластице, привилегије и имунитете стручњака у мисијама Уједињених нација предвиђене у релевантним одељцима Конвенције о привилегијама и имунитетима Уједињених нација.

9. Свака држава уговорница сарађује с Комитетом и помаже његовим члановима у вршењу мандата у мери предвиђеној функцијама Комитета које је држава уговорница прихватила.

Члан 27.

Конференција држава уговорница ће се одржати најраније четири године, а најкасније шест година, након ступања на снагу ове конвенције како би се оценило функционисање Комитета и одлучило, у складу с процедуром описаном у члану 44. став 2. о адекватности преношења надгледања ове конвенције на неко друго тело – не искључујући било какву могућност – у складу с функцијама дефинисаним у члановима 28. до 36.

Члан 28.

1. У оквиру надлежности које има према овој конвенцији, Комитет сарађује са свим релевантним органима, канцеларијама и специјализованим агенцијама и фондовима Уједињених нација, уговорним телима установљеним међународним инструментима, с посебним процедурама Уједињених нација и с релевантним регионалним међувладиним организацијама или телима, као и са свим релевантним државним институцијама, агенцијама или канцеларијама које раде на заштити свих лица од присилних нестанака.

2. Док врши свој мандат, Комитет консултује друга уговорна тела установљена релевантним међународним инструментима за људска права, посебно Комитетом за људска права установљеним Међународним пактом о грађанским и политичким правима како би се обезбедила доследност његових запажања и препорука.

Члан 29.

1. Свака држава уговорница подноси Комитету преко Генералног секретара Уједињених нација извештај о мерама које је предузела како би спровела у дело своје обавезе према овој конвенцији у року од две године од ступања на снагу ове конвенције за односе државе уговорнице.

2. Генерални секретар Уједињених нација ће овај извештај ставити на располагање свим државама уговорницама.

3. Сваки извештај разматра Комитет који даје коментаре, запажања или препоруке које може сматрати адекватним. Коментари, запажања или препоруке се достављају односним државама уговорницама које на њих могу одговарати на сопствену иницијативу или на захтев Комитета.

4. Комитет такође може захтевати од држава уговорница да доставе додатне информације о примени ове конвенције.

Члан 30.

1. Захтев за трагањем и налажењем несталог лица могу као хитну ствар поднети Комитету рођаци несталог лица или њихови правни заступници, њихови браниоци или било које лице које они овласте, као и било које лице које има легитимне интересе.

2. Ако Комитет сматра да захтев за хитну акцију поднет у складу са ставом 1. овог члана: (a) није очевидно неоснован;

- (б) не представља злоупотребу права подношења таквог захтева;
 - (в) да је већ адекватно поднет односним надлежним телима држава уговорница, као што су тела овлашћена да покрећу истраге, уколико таква могућност постоји;
 - (г) није несаобразан са одредбама ове конвенције; и
 - (д) да се исти предмет не разматра по некој другој процедури међународне истраге или решења исте природе, он тражи од односних држава уговорница да му доставе информације у вези са ситуацијом лица која се траже у року који одреди Комитет.
3. У светлу информација које односна држава уговорница достави у складу са ставом 2. овог члана, Комитет може пренети препоруке држави уговорници, укључујући захтев да држава уговорница предузме све неопходне мере, укључујући привремене мере, да пронађе и заштити односно лице у складу с овом конвенцијом и да обавести Комитет, у одређеном року, о предузетим мерама, узимајући у обзир хитност ситуације. Комитет ће обавестити лице које подноси захтев за хитном акцијом о својим препорукама и информацијама које му је доставила држава чим постану расположиве.
4. Комитет ће наставити напоре на раду с односним државама уговорницама све док се не реши судбина лица за којим се трага. О свему се обавештава лице које подноси захтев.

Члан 31.

1. Држава уговорница може у време потврђивања ове конвенције или у било које време после тога изјавити да признаје надлежност Комитета да прима и разматра представке од или у име појединаца под њеном јурисдикцијом који тврде да су жртве кршења одредаба ове конвенције од стране те државе уговорнице. Комитет неће прихватити било какву представку која се односи на државу уговорницу која није дала такву изјаву.
2. Комитет ће сматрати да је представка неприхватљива:
- (а) уколико је представка анонимна;
 - (б) уколико представка представља злоупотребу права подношења таквих представки или је несаобразна с одредбама ове конвенције;
 - (в) или се исти предмет разматра по некој другој процедури међународне истраге или решења исте природе; или уколико
 - (г) нису исцрпљени сви расположиви домаћи правни лекови. Ово правило се не примењује уколико се примена правних лекова неразумно продужава.
3. Ако Комитет сматра да представка одговара захтевима изложеним у ставу 2. овог члана, прослеђује представку односној држави уговорници уз захтев да му достави примедбе и коментаре у року који постави Комитет.
4. У било ком тренутку по пријему представке, а пре него што се донесе одлука о меритуму, Комитет може доставити представку односној држави уговорници на хитно разматрање захтев да држава уговорница предузме оне привремене мере које могу бити неопходне да би се избегла евентуална непоправљива штета жртви наводног насиља. Уколико Комитет користи ово дискреционо право, то не значи да је одлучио да је представка прихватљива или да је одлучио о њеном меритуму.
5. Комитет одржава затворене састанке приликом разматрања представки сходно овом члану. Он ће аутора представке обавестити о одговорима које да односна држава уговорница. Пошто одлучи да у потпуности спроведе поступак, о свом ставу обавештава државу уговорницу и аутора представке.

Члан 32.

Држава уговорница ове конвенције може било кад изјавити да признаје надлежност Комитета да прима и разматра представке у којима једна држава уговорница тврди да нека друга држава уговорница не испуњава своје обавезе према овој конвенцији.

Комитет неће примати представке у вези с државом уговорницом која није дала такву изјаву нити представке од државе уговорнице која није дала такву изјаву.

Члан 33.

1. Ако Комитет прими поуздане информације које указују да нека држава чланица озбиљно крши одредбе ове конвенције, може, пошто се консултује са односном страном уговорницом, замолити једног или више својих чланова да посете ту државу чланицу и да му без одлагања поднесу извештај.
2. Комитет обавештава односну државу уговорницу писменим путем да намерава да организује посету и обавештава о саставу делегације и сврси посете. Држава уговорница ће одговорити Комитету у разумном року.
3. На образложен захтев државе уговорнице, Комитет може одлучити да одложи или откаже посету.
4. Ако се држава уговорница сагласи са посетом, Комитет и односна држава уговорница ће заједно радити на дефинисању модалитета посете, а држава уговорница ставља на располагање Комитету све погодности које су потребне за успешно окончање посете.
5. После посете, Комитет обавештава односну државу уговорницу о својим запажањима и препорукама.

Члан 34.

Ако Комитет прими информације за које му се учини да садрже основане индикације да на територији под јурисдикцијом неке државе уговорнице постоји широко распрострањена и систематска пракса присилног нестанка, може, пошто о тој ситуацији затражи све релевантне информације од односне државе уговорнице, скренути на то пажњу Генералној скупштини Уједињених нација преко Генералног секретара Уједињених нација.

Члан 35.

1. Комитет је надлежан једино за присилне нестане који су започети након ступања на снагу ове конвенције.
2. Ако нека држава постане уговорница ове конвенције након њеног ступања на снагу, обавезе те државе у погледу Комитета односе се само на присилне нестане који су започети након ступања на снагу ове конвенције за односну државу.

Члан 36.

1. Комитет подноси годишњи извештај о својим активностима према овој конвенцији државама уговорницама и Генералној скупштини Уједињених нација.
2. Пре него што се запажање о држави уговорници објави у годишњем извештају, односна држава уговорница се унапред обавештава и даје јој се разуман рок да одговори. Та држава уговорница може тражити да се њени коментари и запажања објаве у извештају.

ДЕО III

Члан 37.

Ништа у овој конвенцији не утиче на било које одредбе које су ефикасније у заштити свих лица од присилног нестанка, а које могу бити садржане у:

- (a) закону државе уговорнице;
- (b) међународном закону који се примењује на ту државу.

Члан 38.

1. Ова конвенција је отворена за потписивање свим државама чланицама Уједињених нација.
2. Ова конвенција подлеже потврђивању свих држава чланица Уједињених нација. Инструменти о потврђивању се депонују код Генералног секретара Уједињених нација.
3. Ова конвенција је отворена за приступање свим државама чланицама Уједињених нација. Приступање се реализује депоновањем инструмента о приступању код Генералног секретара.

Члан 39.

1. Ова конвенција ступа на снагу тридесетог дана након датума депоновања код генералног секретара Уједињених нација двадесетог инструмента о потврђивању или приступању.
2. За сваку државу која потврди или приступи овој конвенцији након депоновања двадесетог инструмента о потврђивању или приступању ова конвенција ступа на снагу тридесетог дана након датума депоновања инструмента те државе о потврђивању или приступању.

Члан 40.

Генерални секретар Уједињених нација обавештава све државе чланице Уједињених нација и све државе које су потписале или приступиле овој конвенцији о следећем:

- (а) потписима, потврђивањима и приступањима у складу с чланом 38;
- (б) датуму ступања на снагу ове конвенције у складу с чланом 39.

Члан 41.

Одредбе ове конвенције се примењују на све делове федералних држава без било каквих ограничења или изузетака.

Члан 42.

1. Било какав спор између две или више држава уговорница у вези с тумачењем или применом ове конвенције који не може да се реши путем преговора или путем процедура изричито предвиђених у овој конвенцији подноси се на захтев једне од њих на арбитражу. Ако у року од шест месеци од датума захтева за арбитражу стране не буду могле да се сагласе о организацији арбитраже, било која од тих страна може упутити спор Међународном суду правде подношењем захтева који је у складу са Статутом Суда.
2. Држава може у време потписивања или потврђивања ове конвенције или приступања Конвенцији изјавити да се не сматра обавезном према ставу 1. овог члана. Друге државе уговорнице неће бити обавезне према ставу 1. овог члана у погледу државе уговорнице која је дала такву изјаву.
3. Било која страна уговорница која је дала изјаву у складу са одредбама става 2. овог члана може у било ком тренутку повући ту изјаву обавештавајући о томе Генералног секретара Уједињених нација.

Члан 43.

Ова конвенција не утиче на одредбе међународног хуманитарног права, укључујући обавезе високих страна уговорница четири Женевске конвенције од 12. августа 1949. и два њихова Додатна протокола од 8. јуна 1977. или на могућност која стоји на располагању било којој држави уговорници да овласти Међународни комитет Црвеног крста да посећује места притвора у ситуацијама које нису обухваћене међународним хуманитарним правом.

Члан 44.

1. Било која држава уговорница ове конвенције може предложити измену и допуну Конвенције и упутити је Генералном секретару Уједињених нација. Генерални секретар ће потом о предложеној измени и допуни обавестити државе уговорнице ове конвенције уз захтев да оне ставе до знања да ли су за одржавање конференције држава уговорница како би се размотрило и гласало о том предлогу. У случају да се у року од четири месеца од датума таквог обавештења бар једна трећина држава уговорница изјасни у прилог одржавања такве конференције, Генерални секретар ће сазвати конференцију под окриљем Уједињених нација.
2. Генерални секретар Уједињених нација подноси на усвајање свим државама уговорницама било коју измену и допуну усвојену већином од две трећине присутних држава уговорница које гласају на конференцији.
3. Измена и допуна усвојена у складу са ставом 1. овог члана ступа на снагу када је две трећине држава уговорница ове конвенције усвоје у складу са својим уставним поступком.
4. Када измене и допуне ступе на снагу, оне обавезују оне државе уговорнице које су их прихватиле, док друге државе уговорнице и даље обавезују одредбе ове конвенције и било која претходна измена и допуна коју су прихватиле.

Члан 45.

1. Ова конвенција, чији су текстови на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику једнако веродостојни, депонује се код Генералног секретара Уједињених нација.
2. Генерални секретар Уједињених нација доставља оверене примерке ове конвенције свим државама из члана 38.”

Члан 3.

У смислу члана 31. став 1. Конвенције, Република Србија даје следећу изјаву:

„Република Србија признаје надлежност Комитета да прима и разматра представке од или у име појединаца под њеном јурисдикцијом који тврде да су жртве кршења одредаба ове конвенције од стране Републике Србије.”

(2) У смислу члана 32. Конвенције, Република Србија даје следећу изјаву:

„Република Србија признаје надлежност Комитета да прима и разматра представке у којима једна држава уговорница тврди да нека друга држава уговорница не испуњава своје обавезе према овој конвенцији.”

Члан 4.

О извршавању одредаба ове конвенције стара се министарство надлежно за правосуђе и министарство надлежно за унутрашње послове.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.